

ORUCU BAHANE EDİP ÇOCUKLARA KIZMAYIN¹

Prof. Dr. Mehmet Zeki AYDIN²

Çocuklarımıza Ramazan ayında diğer zamanlardan daha iyimser ve şefkatli bir ortam sunmak için çabalamalıyız. Bu güzel rahmet ayında onlara karşı asla, sinirli, telaşlı, hoşgörüsüz davranmamalıyız. Aksi durumda ibadetlerin uyandırdığı ulvi hisleri onlara kabul ettirme şansımız kalmayabilir.

Ramazan geldi, hoş geldi, rahmet getirdi. İnşallah toplumca bu ayın neşesini yaşayacağız. Yetişkin ve yaşlılardan, sık sık "Nerede o eski Ramazanlar?" benzeri geçmişe özlem sözleri duyarız. Bence bu özlem ve şikâyetler yerine Ramazan ve orucu nasıl anlamına uygun yaşarız konusunu konuşmamız lazım. Ramazan'ı, birey olarak, aile olarak, toplum olarak yaşamak için yapabileceğimiz çok şey var. Ramazan'ı öncelikle kendi özel çevremizde, ailemizde hissettirebiliriz, hatta daha ileriye götürüp coşkuyla yaşayabiliriz. Büyükler için Ramazan ayı önemli olduğu kadar çocuklar açısından da önemlidir. Aile içi iletişimde, sevinç ve üzüntüleri birlikte yaşama, birlikte yeme içme, birlikte sohbet, birlikte gezi vb. hayatı paylaşma çok önemlidir. Ramazan aile içi iletişimi için iyi bir fırsat olabilir. Ramazan'ı ailece hissetmek ve çocuklara yaşatmak için şunları yapabiliriz:

Ramazan'la ilgili bir aile toplantısı yapıp bu ayda nelerin yapılacağı, nelerin yapılmayacağını konuşabiliriz. Teravih namazının nerede kılınacağına, ne zaman kimlerin iftara davet edileceğine, birlikte Kur'an veya kitap okumaya, zekat ve fitrelerin nasıl, kime verileceğine, istişare yaparak birlikte karar verebiliriz.

Çocuklar, kendi evlerine misafir gelmesinden hoşlanır. Komşular, yakın dost ve akrabalar ile iftar ve sahurlarda bir araya gelerek dostlukların artmasını sağlayabiliriz. Davetlerin organizesini çocuklar dahil tüm aile bireyleri yüklenbilir. Sadece çocukların arkadaşları için de iftar hazırlayıp, onlara hediyeler vererek arkadaşlıkların ve Ramazan bilincinin pekişmesine yardımcı olabiliriz.

Ramazan Kur'an ayı olduğu için, birlikte hatimler yapabilir veya hatim programlarına katılabiliriz. İmkânlar ölçüsünde, teravih namazlarının coşkusunu camilerde birlikte

¹ "Orucu Bahane Edip Çocuklara Kızmayın", **Zaman Gazetesi**, 16 Ağustos 2010, s.22.

<http://www.zamanfransa.com/haber/guendem/aile-saglik/orucu-bahane-edip-cocuklara-kizmayin.html>

² www.mehmetzekiaydin.com Email: mzekiaydin@mynet.com

yaşayabiliriz. Dinî programlara ailece katılabilir, bu ayın maneviyatına uygun basın yayın organlarından yararlanabiliriz.

Çocuklar çevrelerindeki oruç tutanlara heveslenebilir. Onları kırmadan ama sağlıklarını da bozmadan bu ibadeti anlatabilir ve oruç tutmalarına izin verebiliriz. Bu zevkten, mutluluktan çocukları mahrum etmemeliyiz. Oruç ve namazlarından dolayı çocukları tebrik edip ödüllendirebiliriz. Burada amaç, çocuklara farz olmadığı hâlde oruç tutturmak değil, oruç ibadetini kavratmak, sevdirmek ve alıştırmaktır. İçinde bulunduğumuz rahmet iklimini çocuklar, acı bir ilaç gibi değil, bir zevk olarak algılamalıdır.

Okulöncesi yaşlardaki çocuklar sahura kaldırılabilir, 2-3 saatlik denemeler yaptırılarak tam gün tutmuşçasına sevindirilebilir. 7-10 yaşlarındaki çocukların sağlığı müsaitse, hiç olmazsa birkaç gün oruç tutabilir. 10-13 yaşlarda ise oruç ibadeti daha ciddiye alınmalı. Bu yaşlar ergenliğin başlangıcıdır ve artık ibadet sorumluluğu da başlamaktadır.

Çocuklar "Niçin oruç tutmalıyım?" diye sorduğunda "Allah böyle emrettiği için" şeklinde bir cevap vermek yerine, oruç ibadeti hakkında bilgi verilmelidir. Orucun kazandırdığı irade, sabır, kendine hâkim olma, öz denetim, paylaşma, sahip olunanların değerini anlama, şükretme gibi önemli özellikleri açıklanmalıdır. Elbette bunu sadece lafla değil, önce kendimiz yaşayarak anlatmalıyız.

Çocuklarımıza Ramazan ayında, pek çok yönden diğer zamanlardan daha iyimser ve şefkatli bir ortam sunmak için çabalamalıyız. Bu güzel rahmet ayında çocuklarımıza karşı asla, sinirli, telaşlı, hoşgörüsüz davranmamalıyız. Aksi durumda ibadetlerin insan üzerinde uyandırdığı ulvi hisleri, güzel duygu ve düşünceleri onlara kabul ettirmekte hiç şansımız kalmayabilir.

Çocuklar, annelerinin sabahtan akşama kadar telaşlı hâllerine bakıp, orucun mükafatını sadece iyi bir akşam ziyafeti olarak algılamamalıdır. Çocuktan, bir yetişkin olgunluğu da beklenmemelidir.